

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marcin Krajewski

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa K. P.
przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w L.
o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 czerwca 2020 r.,
zażalenia powoda
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 26 sierpnia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

1. oddala zażalenie

**2. zasądza od K.P. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii
Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 900 (dziewięćset)
złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Powód K. P. wystąpił przeciwko Skarbowi Państwa-Sądowi Rejonowemu o naprawienie szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem. Pismem datowanym na 14 listopada 2016 r. powód rozszerzył powództwo do kwoty 56 500 zł tytułem zadośćuczynienia i 13 300 zł tytułem odszkodowania wraz z bliżej określonymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie w zapłacie ww. kwot (k. 36). Następnie pismem datowanym na 23

października 2017 r. K. P. zmodyfikował i ograniczył powództwo w ten sposób, że wniósł o zasądzenie kwoty 65 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz kwoty 3 484,19 zł tytułem odszkodowania. Jednocześnie złożył oświadczenie o treści: „w pozostałym zakresie cofam pozew i zrzekam się roszczenia”.

Wyrokiem z 2 lipca 2018 r. Sąd Okręgowy w L., właściwy ze względu na zgłoszenie przez powoda również żądania przeproszenia go przez pozwanego, orzekł m.in. o oddaleniu powództwa o zapłatę kwoty 68 484,19 zł, będącej sumą kwot dochodzonego zadośćuczynienia i odszkodowania, oraz o umorzeniu postępowania w części obejmującej żądanie zapłaty kwoty 9 815,81 zł. Na skutek apelacji powoda obejmującej zaskarżenie wyroku w całości, Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 22 lipca 2019 r. częściowo zmienił wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że nakazał pozwanemu przeproszenie powoda oraz zasądził od pozwanego na rzecz K. P. kwoty: 21 000 zł tytułem zadośćuczynienia i 3 484,19 zł tytułem odszkodowania, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił, oddalając ponadto apelację powoda w pozostałym zakresie i rozstrzygając o kosztach postępowania.

Powód wniósł o uzupełnienie orzeczenia Sądu II instancji przez „rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek”, lecz wniosek ten został oddalony postanowieniem Sądu Apelacyjnego z 26 sierpnia 2019 r., z powołaniem się na skuteczne cofnięcie w tym zakresie żądania pozwu. W zażaleniu na to orzeczenie powód wskazał, że częściowe cofnięcie pozwu i zrzeczenie się roszczenia z 24 października 2017 r. nie obejmowało roszczeń odsetkowych, a ponadto do swej skuteczności wymagałoby zgody pozwanego, która nie została wyrażona.

Pozwany wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie, choć z przyczyn częściowo odmiennych niż wskazane z motywach zaskarżonego orzeczenia.

Wniesienie zażalenia było w niniejszej sprawie dopuszczalne, gdyż na podstawie art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks

postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469 z późn. zm.) zastosowanie znajdował art. 394¹ § 2 k.p.c. Przesłanki określone w tym przepisie zostały spełnione, ponieważ w sprawie skarga kasacyjna przysługiwała niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 398¹ § 1 zd. 3 k.p.c.), a postanowienie o oddaleniu wniosku o uzupełnienie wyroku Sądu Apelacyjnego było postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie (postanowienia Sądu Najwyższego z 25 lutego 2016 r., III CZ 5/16, z 9 sierpnia 2016 r., II CZ 70/16 i z 21 marca 2019 r., II CZ 113/18).

Za trafne można uznać stanowisko Sądu Apelacyjnego, że powód cofnął pozew także w zakresie żądania zapłaty odsetek. Z treści przytoczonego wyżej oświadczenia strony powodowej o modyfikacji i ograniczeniu powództwa wynika bowiem, że powód zmodyfikował dotychczasowe żądanie, rozszerzając je w zakresie dochodzonego roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia i ograniczając w części dotyczącej zapłaty odszkodowania, a w pozostałym zakresie cofnął pozew i zrzekł się roszczenia. W świetle powyższego „pozostały zakres” objął wszystkie inne roszczenia niż nadal dochodzone żądania zapłaty zadośćuczynienia i odszkodowania.

Analiza sentencji wyroku Sądu Okręgowego prowadzi jednak do wniosku, że umorzenie postępowania, motywowane częściowym cofnięciem pozwu, objęło wyłącznie tę część roszczenia, która dotyczyła żadanego uprzednio odszkodowania. Sąd nie umorzył bowiem postępowania „w pozostałym zakresie”, lecz konkretnie co do kwoty 9 815,81 zł. Brak było zatem w ogóle rozstrzygnięcia w przedmiocie odsetek, mimo że umorzenie postępowania powinno nastąpić również w odniesieniu do tego żądania, skoro częściowe cofnięcie pozwu było połączone ze zrzeczeniem się roszczenia i, wbrew stanowisku skarżącego, do swej skuteczności nie wymagało zezwolenia pozwanego (art. 203 § 1 *in fine* k.p.c.).

Sąd I instancji nie orzekł o całości żądań będących przedmiotem sprawy, lecz powód nie skorzystał z możliwości, jaką stwarza art. 351 § 1 k.p.c., i nie wystąpił do tego Sądu o uzupełnienie wydanego przezeń wyroku. W wyniku apelacji powoda, który zaskarżył wyrok Sądu I instancji w całości, wyrok ten mógł być zatem poddany kontroli instancyjnej wyłącznie w zakresie zawartych

w nim rozstrzygnięć, nieobejmujących rozstrzygnięcia o odsetkach. Cała materia będąca przedmiotem wyroku Sądu Okręgowego była objęta orzeczeniem Sądu Apelacyjnego, co oznacza, że wniosek skarżącego o uzupełnienie tego orzeczenia został zasadnie oceniony jako bezpodstawny. Za przyczynę oddalenia wniosku nie powinno być jednak uznane cofnięcie pozwu w zakresie żądania zapłaty odsetek, lecz rozstrzygnięcie przez Sąd Apelacyjny o całości żądania, które na etapie postępowania apelacyjnego nie obejmowało w ogóle kwestii odsetek od należności głównej. Niemożność orzekania przez Sąd Apelacyjny w przedmiocie odsetek była przy tym bezpośrednim następstwem treści wyroku Sądu Okręgowego oraz niezłożenia przez powoda odpowiedniego wniosku na wcześniejszym etapie postępowania.

Z powyższych względów zażalenie powoda podlegało oddaleniu jako niezasadne. O kosztach orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i w zw. z § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 z późn. zm.).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

jw